

Een noodzakelijke herinnering

door Jonathan Smith, epidemioloog

Hallo iedereen, als epidemioloog van infectieziekten, voel ik me op dit moment moreel verplicht om wat informatie te geven over wat we vanuit een transmissiedynamisch perspectief zien en hoe dat van toepassing is op de maatregelen voor *social distancing*.

Zoals elke goede wetenschapper heb ik twee dingen opgemerkt die ofwel niet duidelijk zijn of niet aanwezig zijn in de "literatuur" op sociale media. In concreto wil ik twee aspecten van deze maatregelen heel duidelijk en ondubbelzinnig naar voren brengen.

Ten eerste

staan we nog in de kinderschoenen van het traject van deze epidemie. Dat betekent dat zelfs met de huidige maatregelen de ziektegevallen en sterfte de komende weken wereldwijd, nationaal en in onze eigen gemeenschap zullen blijven toenemen. Onze ziekenhuizen zullen overweldigd zijn en mensen zullen sterven terwijl dat niet nodig was. Dit kan sommige mensen ertoe brengen te denken dat de social distancing maatregelen niet werken.

Dat doen ze wel.

Ze lijken misschien zinloos.

Dat zijn ze niet.

Je zult je ontmoedigd voelen.

Je zou dat ook moeten zijn.

Dit is normaal in een chaos. Maar dit is ook een normaal epidemisch traject.

Blijf kalm.

Deze vijand is heel goed in wat ie doet; wij falen niet. We hebben iedereen nodig om de de zeilen bij te zetten, want de epidemie wordt onvermijdelijk erger.

Dit is niet mijn mening; dit is de onvermijdelijke wetmatigheid van epidemieën. Ik en mijn collega's hebben ons leven eraan gewijd om dit te begrijpen, en deze ziekte is geen uitzondering.

We weten wat er gaat gebeuren; ik wil de gemeenschap helpen dit te weerstaan. Blijf sterk en blijf solidair, absoluut zeker wetende dat wat je doet levens redt, zelfs als mensen ziek worden en sterven. Misschien heb je zin om op te geven.

Doe dat niet.

Ten tweede

Hoewel maatregelen voor "social distancing" (althans tijdelijk) goed zijn ontvangen, is er een duidelijk, maar over het hoofd gezien fenomeen bij het beschouwen van groepen (d.w.z. gezinnen) in de transmissiedynamiek. Terwijl sociale afstand houden het contact met leden van de samenleving vermindert, vergroot het natuurlijk uw contacten met groepsleden (d.w.z. familieleden). Dit kleine en voor de hand liggende feit heeft verrassend ingrijpende gevolgen voor de dynamiek van de overdracht van ziekten.

Studie na studie toont aan dat zelfs als er maar een klein beetje contact is tussen groepen (d.w.z. sociale etentjes, spelletjes, speeltuinen, enz.), het epidemische verloop niet veel anders is dan wanneer er geen maatregel zou zijn genomen. Dezelfde onderliggende principes van de overdracht van ziekten zijn van toepassing, met als resultaat dat de gemeenschap alle sociale en economische ontwrichting overhoudt met zeer weinig voordelen voor de volksgezondheid. Je zou je hele gezin moeten zien als een enkele individuele eenheid; als één persoon zichzelf in gevaar brengt, dan loopt iedereen in de eenheid gevaar. Schijnbaar kleine sociale ketens worden met een alarmerende snelheid groot en complex. Als uw zoon zijn vriendin bezoekt en u later met een buurman koffie drinkt, is uw buurman nu verbonden met de besmette kantoormedewerker waarvan de moeder van de vriendin van uw zoon de hand schudde. Dit klinkt gek, maar dat is het niet.

Dit is geen grap of hypothese. Wij als epidemiologen zien dit keer op keer terugkomen in de data en niemand luistert. Omgekeerd voorkomt elke breuk in die keten de overdracht van ziekten langs die keten.

In tegenstelling tot handen wassen en andere persoonlijke maatregelen, gaan sociale afstandsmaatregelen niet over individuen, maar over samenlevingen als geheel. We zien pas na lange tijd resultaat van deze maatregelen. Het is moeilijk (zelfs voor mij) om te begrijpen hoe één "snelle kleine bijeenkomst" het hele raamwerk van een volksgezondheidsinterventie kan ondermijnen, maar het doet het wel. Ik beloof je dat het zo is.

Ik beloof het je.

Ik beloof het je.

Ik beloof het je.

Je kan niet vals spelen.

Mensen staan al te popelen om de hand te lichten met de voorzorgsmaatregelen voor het bewaren van sociale afstand, gewoon een "klein" beetje - een speeluur, een knipbeurt, het onnodig oppakken van een artikel in een winkel, enz. Gezien vanuit het standpunt van transmissie-dynamica herstelt dit een nauwverbonden sociaal netwerk dat al het werk dat de gemeenschap tot nu toe heeft gedaan ondermijnt.

Totdat we een werkzaam vaccin krijgen, zal deze ongekennde uitbraak niet worden overwonnen in één groots ingrijpend gebaar, maar alleen door de verzameling individuele keuzes die onze gemeenschap de komende maanden maakt. Dit virus is meedogenloos voor onverstandige keuzes.

Ik heb dit geschreven met het doel te voorkomen dat gemeenschappen een gemene mokerslag krijgen door wat de epidemiologische gemeenschap weet dat er de komende weken zal gebeuren. Het zal gemakkelijk zijn verleid te worden tot het idee dat wat we doen niet werkt en verlamd raakt door angst, of de komende weken een beetje 'vals te spelen'. Door te weten wat ik kan verwachten en te weten hoe belangrijk het is om deze maatregelen te handhaven, hoop ik de aanhoudende gemeenschapszin, strategie en actie om vol te houden, om door te zetten in deze tijd van onzekerheid, aan te moedigen.

3 April 2020

Engelstalige versie: <https://www.wbur.org/cognoscenti/2020/04/03/hold-the-line-coronavirus-jonathan-smith>